

Xenophon

XENOPHNTOS || HRAKLS ... || Xenophontis Hercules, ex secundo || libro de dictis ac factis || Socratis.||

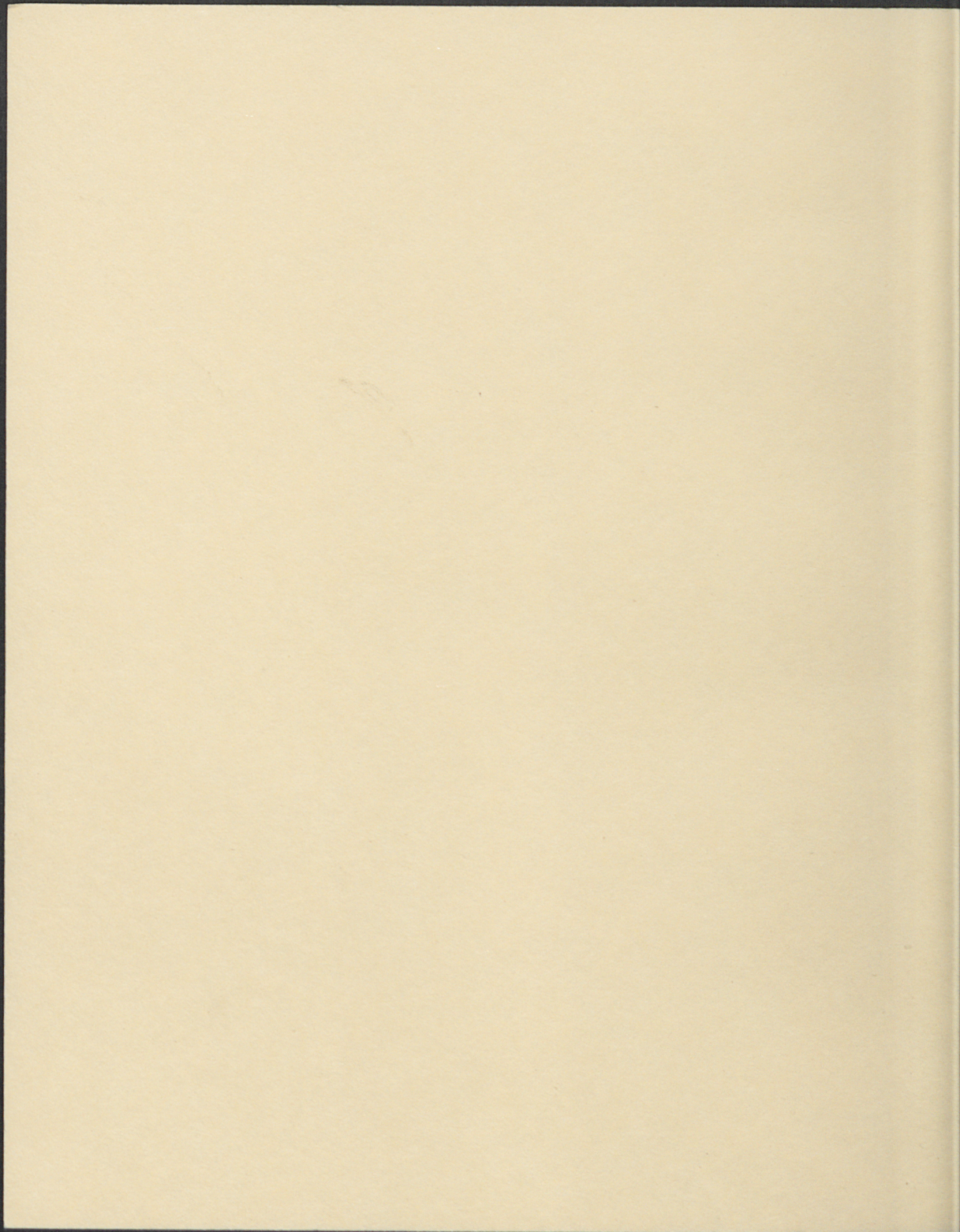
Rostock: Möllemann, Stephan, 1594

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn812726693>

Druck Freier Zugang

Cc - 10018 (2²⁷)

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΗΡΑΚΛΗΣ, ΕΚ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

πᾶν ἱστορησμενὸν μᾶλλον
Σωκράτους.

*Xenophontis Hercules, ex secundo
libro de dictis ac factis
Socratis.*

ROSTOCHII

Typis Stephani Myliandri,

Anno M. D. XCIV.

Cc-10018(2²⁷)

STVDIOSAE IUVENTVTI

S. D.

Quàm facile à veri seduci tramite possit.
Prima iuuentutis deliciofa rosa,
Quàm facile illecebris vitiorum praebeat au-
Virtutis verò respuat omne decus, (res,
Et patet, & multis probat experientia factis,
Quaeis qui perfectus cautior, ille sapit.
Quo quis enim maior, quo sanctior, hoc magis
Sirenum blandâ voce dolisq; potest. (falli
Amphitryoniaden valuit quæ vincere nemo,
Damnosa & fallax fallere tentat anus.
Ille sed haud latum cedens unguem, acrior in-
Virtutisq; studet dedala castra sequi. (stat,
Herculeos igitur conflictus nosse decebit,
Qui sua dant Musis pectora tota sacris.
Hos ego concinnâ conabor tradere voce,
Hora dabit solitum Cras ubi **QVARTA**
sonum.

JOHANNES POSSELIUS.

XENOPHONTIS HER-
cules, ex secundo libro de dictis ac
factis Socratis, continens de-
scriptionem virtutis et
voluptatis.

Ἡρόδικος ὁ Σοφὸς ἐν τῷ Συγγράμματι
τῷ περὶ τῶν Ἡρακλέους (ὅπερ δὴ καὶ
πλείστοις Ἰπιδείκνυται) ὡσαύτως περὶ τῆς
δρετῆς διτοφάινεται, ὡδὲ πως λέγων, ὅσα
ἐγὼ μέμνημαι. Φησὶ γὰρ Ἡρακλῆα, Ἰπιδεῖν ἐν παῖδων εἰς
ἤβην ὠρμᾶτο, (ἐν ἧ ὁί νεοὶ ἤδη αὐτοκράτορες γιγνώσκουσι
δηλῶσιν, εἴτε τιμὴ δι' δρετῆς ὁδὸν τρέψονται ἢ τὴν βίον,
εἴτε τιμὴ δι' ἀσκήσιας) ἐξεληθέντα εἰς ἡσυχίαν καθῆσθαι, διτο-
ρωῦντα ποτέραι τῶν ὁδῶν τρέπηται· καὶ φαλῶσαι αὐτῷ, δύο
γυναικάς περὶ σῆμα μεγάλας· καὶ τιμὴ μὲν ἐτέραν, εὐπερὶ
πεῖδειν ἢ ἐλευθέριον, φύσει κεκοσμημένῳ τὸ μὲν σῶμα
καταρότητι, τὰ δὲ ὄμματα αἰδοῖ, πὶ δὲ σχῆμα ζωφροσύνη,
ἐοδῆτι δὲ λδοκῆ· τιμὴ δὲ ἐτέραν τεθραμμένῳ μὲν εἰς πο-
λυταρκίαν πὶ καὶ ἀπειλότητι, κεκαλλωπισμένῳ δὲ τὸ
μὲν χρῶμα, ὡσεὶ λευκότερον τὸ καὶ ἐρυθροτέρων τῶ ὄν-
τῳ δοκεῖν φαίνεσθαι, τὸ δὲ σχῆμα, ὡσεὶ δοκεῖν ὀρθότερον
τῆς φύσεως εἶναι· τὰ δὲ ὄμματα ἔχεν ἀναπεπλημένα,

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ἐσθῆτες δὲ, ἐξ ἧς ἂν μάλιστα ὦρα λαλάμην· καθίστα-
 πείσασθαι δὲ θαμὰ ἑαυτῶν, ἑπισκοπεῖν ᾗ, καὶ ἔτις ἄλλο
 αὐτῶν θεῶν· πλάκεις δὲ καὶ εἰς τὴν ἑαυτῆς σκιάν
 ἀποβλέπειν.

Ὡς δὲ ἐγγύετο πλεσιέστερον ἔς Ἡρακλέα, τὴν μὲν πρὸς-
 ὄψιν ὀφθείπει, ἰεῖαί τὴν αὐτὸν τροπὴν, τὴν δὲ ἑτέρακ, Φησίσα
 βελομύτιον, προσδραμῖν τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ εἰπὴν· ὄρω σε, ὦ
 Ἡρακλῆς, ὅτι· ἔγωγε πῶς ὁδὸν εἶπὶ τὴν βίον τράπη. εἰν ἔν
 ἐμὲ φίλων πηγήσῃς, ὅτι τὴν ἠδίστην τὴν καὶ ῥά τινος ὁδὸν ἀζώ-
 σε, καὶ τὴν μὲν προπῶν σῶστος ἀγῶς ἔσῃ, τὰν δὲ χαλεπῶν
 ἀπαρῶν ἀφαιρώτη· προπῶν μὲν γὰρ ἔπλεμον, σὺ δὲ προ-
 γμάτων φρονίσις, ἀλλὰ σκοπούμενος διέση, τί ἂν κεχα-
 ρισμένον ἢ σπῖον ἢ πῶν εὖροις· ἢ τί ἂν ἰδῶν ἢ τί ἀκού-
 σασ προφθίης, ἢ τῶν ὅσφραίνόμενος ἢ ἀπὸ τῆς ἠδίστης;
 τί πὲρ παιδικῆς ὀμιλῶν μάλιστ' ἂν εὐφραίνθῃς; καὶ πῶς
 ἂν μαλακώτατα καθεύδοις, καὶ πῶς ἂν ἀπνώτατα πύτων
 πάντων τυγχάνοις· εἰὰ δὲ πῶς γλήταις ἡς ὑποφία σπά-
 νως, ἀφ' ὧν ἔσαι ταῦτα, καὶ φόβος μὴ σε ἀγάγω εἰς τὴν
 πνοῦν καὶ παλαιπωροῦντα τῷ σώματι ἔτι ψυχῇ ταῦτα
 περιζῆσαι· ἀλλ' οἷς ἀπο οἱ αἰδοὶ ἐργάζωνται, πύτοις σὺ
 γρήτη, σῶστος ἀπεχόμενος, ὅθου ἀπὸ διωκτῶν ἢ πικερ-
 δάνας· παντεχέθην γὰρ ὠφελῆσθαι πῶς ἐμοὶ ζωῆσιν ἐξέσται
 ἔγωγε παρέχω. καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἀκούσας ταῦτα, ὦ γυνῶν,
 ἔφη, ὄνομα δὲ σοὶ τί ἐστι; ἢ ᾗ, οἱ μὲν ἐμοὶ φίλοι, ἔφη, κα-
 λούσιν με εὐδαιμονίαν. οἱ δὲ μισθῶνός με, ὑποκαλεῖσθαι
 ὄνομα· σοὶ με κακίαν.

Καὶ

Γαῖ ἐν τούτῳ ἡ ἑτέρα γυνὴ προσελθοῦσα εἶπεν:
 καὶ ἐγὼ ἤκω πρὸς σε, ὦ Ἡράκλεις, εἶδμα σὺ γυνήσκει-
 πός σε, καὶ τὴν Φύσιν τὴν σὺν ἐν τῇ παιδείᾳ κατὰ μορ-
 φῶσαι. ἐξ ὧν ἐλπίζω, εἰ τὴν πρὸς ἐμὲ ἰδὼν τράπιο, Ἐφό-
 δρ' ἂν σε τῶν καλῶν καὶ σεμνῶν ἐργάτιν ἀραχθὸν ἡμέας καὶ
 ἐμὲ ἐπιπλὺ ἐνλιμότεραν καὶ ὅτι ἀραχθὸς Δεσπετιέρας
 φανῶμαι. σὺν ἐξαπιτήτω δέ σε προοιμίῳς ἢ δονίς; ἀλλ'
 ἢ περὶ θεοῖ διέθεσται, τὰ ὄντα διηγέσσομαι μετ' ἀληθείας.
 τὰν γὰρ ὄντων ἀραχθῶν καὶ καλῶν σὸ δὲν ἂν δὲ πῖνα καὶ ὅτι-
 μαλείας θεοῖ διδόναι ἀνθρώποις. ἀλλ' εἴτε σὺ θεὸς ἴλιως
 εἶναι σοι βέβλη, θεοραπτόν σὺν θεός. εἴτε ἰσὺ Φίλων ἐ-
 θελοῖς ἀραπαῶς, σὺν Φίλους θεοραπτόν. εἴτε ἰσὺ Ἰ-
 νου πόλεως ὅτι θυμῶν πῖνασ, τὴν πόλιν ὠφελήτεον. εἴτε
 ἰσὺ τῆς Ἑλλάδος, πάσης ἀξιοῖς ὅτι ἀρετῇ θαυμάζεας,
 τὴν Ἑλλάδα περατόν εὖ πῖνα. εἴτε τὴν γλῶφ Ἐφρῖν σοι
 βέβλη καρπὸς ἀφθόνους, τὴν γλῶφ θεοραπτόν. εἴτε δὲ πὸ
 βοσκημάτων εἴδ' εἰν πλουτίζεας, τὴν βοσκημάτων ὅτι με-
 λήτεον. εἴτε Δεῖ πολέμου ὀρμῶς αὐξέωσαι, καὶ βούλη δύ-
 νασ τὴν τε Φίλος ἐλδ' Ἡραῶν, καὶ σὺν ἐχθροὺς χειροῦσ,
 πῖνα πολεμικὰς τέχνας αὐτὰς τε πῖνα τὴν ὅτι ταμείαν μα-
 θητόν, καὶ ὅπως αὐτὰς δὲ χρῆσθαι ἀσκητόν. εἰ ἢ καὶ τῶν
 Ἐωμῶν βέβλη δῖναπὸς εἶναι, τῇ γνώμῃ ἰσὺ Ἡραῶν ἐθετόν
 τὸ Ἐωμῶν, Ἐ γυμνασίου σὺν πῖνα καὶ ἰδρῶν.

καὶ ἡ κακία ἰσὺ λαθοῦσα εἶπεν, (ὡς Φησι Πρόδικος) ἐνωεῖς,
 ὦ Ἡράκλεις, ὡς χαλεπὴν καὶ μακρὰν ἰδὼν ὅτι
 πῖνα Ὀφροπύσας ἡ γυνὴ σοι αὐτὴ διηγέται; ἐγὼ δὲ βούλη
 καὶ βραχέων ἰδὼν ὅτι τὴν εὐδαιμονίαν ἄξω σε.

A ;

καὶ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

Καὶ ἡ δρετὴ εἶπεν, ὦ τλήμων, τί δὲ σὺ ἀραφὸν
 ἔχεις; ἢ τί ἡδὺ εἶδα, μηδὲν τούτων ἕνεκα πράττειν
 ἐθέλουσα; ἢ τις σὺδὲ τίω των ἡδέων ἐπιθυμίαν ἀνα-
 μύεις, ἀλλὰ πρὶν ἐπιθυμῆσαι, πάντων ἐμπύλασσαι
 πρὶν μὲν παιήν, ἐδίουσαι, πρὶν ἢ διψῆν πίουσαι.
 καὶ ἵνα μὲν ἡδέως φάγη, ὄψοπιούς μηχανωμένη· ἵνα
 δὲ ἡδέως πίνη, οἶνους τε πολυτελεῖς παρασκευάζῃ, καὶ τὰ
 θέρους χόνα ἀειθέουσι ζητῆς· ἵνα ἢ κατηπνώσῃς ἡδέως,
 οὐ μόνον τὰς σπρωμῆς μαλακὰς, ἀλλὰ καὶ τὰς κλίνας ἔτι
 ὑπόθερα ταῖς κλίμαις παρασκευάζεις. οὐ γὰρ διὰ τὸ
 πνεῖν, ἀλλὰ διὰ τὸ μηδὲν ἔχῃν, ὅ, τι πιῆς, ὑπνοῦ ἐπιθυ-
 μῆς. τὰ δὲ ἀφροδίσα πρὸς τὰ δαΐδα ἀναγκάζεις, πάντα
 μηχανωμένη, καὶ γυναιξὶ πῆς ἀνδράσι χρωμένη. ἔτι γὰρ
 παρθεῖς σὺν ἑαυτῆς φίλους, τῆς μὲν νυκτὸς ὑβρίζουσαι,
 τῆς ἡμέρας τὸ χρησιμώτατον κατακοιμίζουσαι. ἀθάνατοι
 δὲ οὖσαι, ἐκ θεῶν μὲν ἀπέριψαι, ὑπὸ ἢ ἀνθρώπων ἀγα-
 θῶν ἀπμάζῃ. ἔδὲ πάντων ἡδίστου ἀκούσασθαι, ἑταίρας
 ἑαυτῆς ἀνῆκοι. εἶ, καὶ τὰ πάντων ἡδίστου θεάσασθαι. ἀ-
 θεάσασθαι. σὺδὲ γὰρ πῶποτε ἑαυτῆς ἔργον καλὸν πύρασαι.
 τίς δὲ ἂν σοὶ λεγούσῃ τί πύρασαι; τίς δὲ ἂν δεομένη ἵκνός
 ἐπαρκέσῃ; ἢ τίς ἂν ὁ φρονῶν ἔσθι διὰ σου πλῆσθῃ
 εἶναι; οἱ νεοὶ μὲν ὄντες, τοῖς ζώουσιν ἀδύνατοι εἶσι, πρὸς-
 βύπροι ἢ γλυόμενοι, ταῖς ψυχαῖς ἀνόητοι. δότινας μὲν λι-
 παροὶ διὰ νεότητος τρεφόμενοι, ἐπιπίνων δὲ αὐχμηροὶ διὰ
 γήρως πρῶντες· τοῖς μὲν πεπεραγμένοις αἰχμώμενοι, πῆς
 ἢ περατομένοις βαρυώμενοι· τὰ μὲν ἡδέα ἐν τῇ νεότητι
 Δία-

ΗΡΑΚΛΗΣ.

Διφραρυμένοι, τὰ δὲ χάλεπα εἰς τὸ γῆρας διαθήμενοι· ἐγὼ
 δὲ πύξιμι μὲν θεοῖς, ζῶμεν δὲ ἀνθρώποις πῆς ἀγαθοῖς.
 ἔργον δὲ καλὸν οὔτε θεῶν οὔτε ἀνθρώπων χαλεπὸν ἐμοὶ γί-
 νεσθαι· τιμῶμαι δὲ μάλιτα πάντων καὶ παρὰ θεοῖς καὶ πα-
 ρὰ ἀνθρώποις οἷς ἀρετήν, ἀγαπήτη μὲν ζῶμεν πηχί-
 τας, πηχὶ δὲ φύλαξ οἴκων δεσπότης, εὐμενὴς δὲ παρὰ
 τῆς οἰκίας, ἀγαθὴ δὲ Συλλήθηρα τῶν ἐν εἰρήνῃ τῶντων,
 βιβλαῖα δὲ τῶν ἐν πολέμῳ σύμμαχος· ἔργων δὲ Φι-
 λίας, κωνανός, ἐστὶ δὲ τοῖς μὲν ἐμοῖς Φίλοις ἡδέια μὲν καὶ
 ἀπεργῶν σίτων καὶ ποτῶν ἀπόλαυσις ἀνέχονται γὰρ ἕως
 ἀνδραγαθῶν αὐτῶν, ὑπὸ δὲ αὐτοῖς πάρεσιν ἰδίων ἢ
 τοῖς ἀμόχθοις, καὶ οὔτε ἀπολιπὼντες αὐτὸν ἀχθάνται, οὔτε
 ἀπὸ τοῦτον μεθίσσιν τὰ δέοντα παρὰ τῆν. καὶ οἱ μὲν νέοι
 τοῖς τῶν πρεσβυτέρων ἐπαίνοις χαίρουσιν, οἱ δὲ γραι-
 ττεροι ταῖς τῶν νέων τιμαῖς ἀγαλλῶν· καὶ ἡδέως μὲν τῶν
 παλαιῶν περὶ ζῆλον μέμνηται, εὖ δὲ πῆς παρούσας ἡδονὴν
 παρὰ τῆντες, δι' ἐμὲ Φίλοι μὲν θεοῖς ὄντες, ἀγαπήτοι δὲ Φί-
 λοις, τίμιοι δὲ πατρίσιν. ὅταν δ' ἔλθῃ τὸ πεπερωμένον τέ-
 λος, ἢ μὲν λήθεις ἄπμοι κῆνται, ἀλλὰ μετὰ μνήμης τῶν
 ἐνὶ χερσὶν ὑμνούμενοι θάλλουσι. τοιαῦτά σοι, ὦ παῖ, τῶν κέων
 ἀρχῶν Ἡρακλῆας, ἔξεστι Διφραρυσαμένῳ, τῶν μακαριστο-
 τῶν εὐδαιμονίαν κεντῆσθαι. οὕτω πῶς διώκε

Πρόδικος τῶν ὑπὸ δρετῆς Ἡρακλέους παύ-
 δευσιν. ἐκόσμησε μὲν τοι πῆς γνώ-
 μας ἐπιμελεστοτέροις ῥήμα-
 σιν, ἢ ἐγὼ νῦν.

Cicero 1. Officiorum.

Nam quod Herculem Prodicus
dicit (ut est apud Xenophontem) tum
cum primum pubesceret (quod tempus à
natura ad deligendum quam quisq; viã
viuendi sit ingressurus, datum est) exisse
in solitudinem: atq; ibi sedentem, diu se-
cum, multumq; dubitasse, cum duas cer-
neret vias, vnã voluptatis, alteram
virtutis, vtram ingredi melius esset:
Hoc Herculi Jouis saturo edito potuit for-
tasse contingere, nobis non item &c.

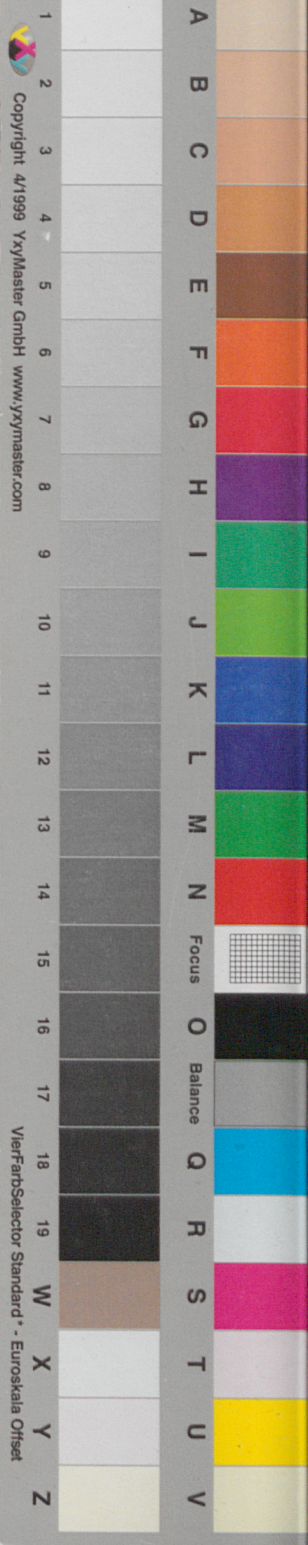

STVDIOSAE IUVEN
S. D.

Quam facile à veri seduci tra
Prima iuventutis delicioſ
Quam facile illecebris vitiorum
Virtutis verò respuat omne de
Et patet, & multis probat exper
Queis qui perfectus cautior, i
Quo quis enim maior, quo sancti
Sirenum blandâ voce dolisq; p
Amphitryoniaden valuit què
Damnosa & fallax fallere ten
Ille sed haud latum cedens ungue
Virtutisq; studet dædala castra
Herculeos igitur conflictus nosse
Qui sua dant Musis pectora t
Hos ego concinnâ conabor tradi
Hora dabit solitum Cras ubi
sonum.

JOHANNES POS

XENOPHONTIS HER-
 cules, ex secundo libro de dictis ac
 factis Socratis, continens de-
 scriptionem virtutis &
 voluptatis.

Πρόδικος ὁ Σοφὸς ἐν τῷ Συγγράμματι
 Ἡρακλέους (ὅπερ δὴ καὶ
 νυκτὶ) ὡσαύτως καὶ πῆς
 ὠδὲ πῶς λέγων, ὅσα
 εἶπε ἐν παιδῶν εἰς
 αὐτοὺς γιγνόμενοι
 τὴν βίον,
 αὐτοῦ, ἴσο-
 ῦ, δύο
 εὐπρεπῆ
 τὸ μὲν σῶμα
 ἡμᾶς Σωφροσύνη,
 ἡμῶν μὲν εἰς πο-
 ῖα ἀλλωπισμῶν δὲ τὸ
 τε καὶ ἐρυθροτέρων τῶ ὄν-
 τῶ δοκεῖν εἶχμα, ὡς δοκεῖν ἄρτοτέρων
 τῆς φύσεως αὐτῶν δὲ ὄμματι. ἔχεν ἀναπιπταμένα,
 Α 2 εἰδήματα

